

քննութեան: Ընդհ. ժողովը որոշեց, որ կառավարութիւնը սկսէ բանակցութիւնները, և մշակեց այն պայմանները, որոնք հիմք պիտի ծառայէին, կնքելիք համաձայնութեան: Որից յետոյ կառավարութիւնը նշանակեց իր պատերազմութիւնը — Ս. Վրացեան (նախագահ), Շ. Մխաբեան և Մ. Յարութիւնեան, և հոկտ. 29-ին սկսեցին բանակցութիւնները, որոնք տեւեցին մինչև նոյեմբ. 16: 9 նիստեր դումարեցին, եղան և անպաշտօն հանդիպումներ: Կողմերը շատ ջանք թափեցին՝ գտնելու համար համաձայնութեան մի կեր, բայց յաջողութիւն չունեցան*):

Բանակցութիւնների հիմք կազմեց Վ. Թեքէյեանի հոկտ. 21-ին Հայաստանի վարչապետին ներկայացրած հետևեալ դրութիւնը.

«Մրազիր Հայ Ազգային Պատերազմական ամբողջական Հայաստանի վարչական առժամեայ կազմի մասին. — Անդրկովկասեան Հայաստանի մէջ ներկայիս իրականապէս (de facto) գոյութիւն ունեցող Հայ Հանրապետական կառավարութեան և նախկին Օսմանեան Հայաստանի հայերը ներկայացնող Ազգային Պատերազմութեան միջև կը կնքուի համաձայնութիւն մը հետևեալ հիմունքներուն վրայ:

Ա. Կառավարութիւն. — 1. Կը կազմուի առժամեայ կառավարութիւն մը, որու նախարարական խորհուրդը կը բաղկանայ 9—13 անդամէ:

2. Նախարարական խորհուրդին մէջ կը մտնեն 4—6 արևելահայ և 4—6 արևմտահայ նախարարներ, իւրաքանչիւր կողմին համար հաւասար թիով, պատերազմական նախարարի անձնաւորութիւնը այս նկատողութենէն դուրս կը մնայ:

3. Նախարարական խորհուրդը նոյնպէս կէս առ կէս կը կազմուի՝ առաջին կէսը դաշնակցական և երկրորդ կէսը ժողովրդական և ռամկավար անդամներէն: Պատերազմական նախարարը անկուսակցական է և կանուանուի երկու կողմերու համաձայնութիւնովը:

4. Վարչապետը կըլլայ արևմտահայ մը, որ կը ներկայացուի Ազգ. Պատերազմութեան կողմէ. Հանրապետութեան ներկայ Սորհրդարանը կը վաւերացնէ անոր վարչապետի պաշտօնը:

5. Ըստ որում վարչապետը Փարիզ կը մնայ իբրև նախագահ Սաղաղութեան Համաժողովին մեր Հայկական Պատերազմութեան (տե՛ս յետագայ գլուխը), նախարարական խորհուրդին մէջ իր անձնաւորութիւնը հաշի կառնելի՝ թւի, հատածի և հոսանքի տեսակէտներէն:

6. Վարչապետին Փարիզ մնալուն պատճառաւ, Հանրապետութեան Սորհրդարանը կընտրէ դեր-վարչապետ մը (vice-president), ով և ինչ հատածէ ու հոսանքէ որ ինքը ուզէ: Դեր-վարչապետին ներկայացուցած հատածն ու հոսանքը հաշի կառնելին նախարարական խորհուրդի կէս առ կէսի կազմին մէջ:

7. Նախարարական միւս թղթապանակները կը բաշխուին կողմերու փոխադարձ համաձայնութեամբը: Անոնց յատկացումը կը մտնէ կնքելիք վերջնական համաձայնագրի մէջ:

*) Բանակցութիւնների մանրամասնութիւնները հրատարակած են առանձին գրքոյկով՝ Ս. Վրացեան. «Բանակցութիւններ Ազգ. Պատերազմութեան և Հայաստանի Հանրապետութեան միջև», 1920, Պոսքըն: